

maal, vi har til Behandling, ikke noget som helst, som ikke blev fremført under Forhandlingerne i forrige Uge om Valglovsforslaget, end mindre noget, som jeg ikke i min udførlige Svartale forleden Dag har baade været inde paa og redegjort paa fyldestgørende Maade for. Jeg skal derfor heller ikke optage Tingets Tid meget stærkt i Anledning af det i Dag fremkomne, men indskrænke mig til nogle faa spredte Bemærkninger i Tilknytning til de fremførte Udtalelser.

Jeg kan takke Socialdemokratiets Ordfører, det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, for den Grundtone, der i Dag gik igennem hans Tale; jeg synes, den havde en noget varmere Klang overfor Enmandskredsprincipets Gennemførelse, end Tilfældet var forleden Dag. Det ærede Medlem siger, at han ved ikke, om dette Forslag er dødt eller selvdødt — de Konservative siger, at det er selvdødt —, og hvis det er det, generer det det ærede Medlem at beskæftige sig med det. Maa jeg sige til det ærede Medlem, at det bestemmer vi virkelig selv; naar et Forslag fremsættes her i dette Ting af den siddende Regering, støttet af Tingets største Parti, saa kan det virkelig ikke nytte noget, at Repræsentanten for et saakaldet stort, men dog forholdsvis beskedent Parti melder sig og kalder dette Forslag selvdødt. Og naar Ordføreren for Tingets næststørste Parti staar op her og bekender sin Kærlighed til Principet, idet han erkender den Forpligtelse, som han overfor dette Princip ogsaa maa føle paa Grund af den Udtalelse om Enkeltmandskredsprincipet, som er fremsat i Odense-Programmet, som jo, hvad den hele Udtalelse angaar, blev vedtaget af de tilstedeværende socialdemokratiske Kongresmedlemmer med Begejstring — ja, naar Stemningen er en saadan overfor det Grundprincip, der er nedlagt i dette Forslag, behøver vi saa at lade os afficere af, om de mindre Partier her i Salen behager at betragte et saadant Forslag som dødt? Det synes jeg ikke, vi skulde, og jeg synes, det ærede Medlem plejer ved andre Lejligheder at vise større Courage end den, han her i denne Sammenhæng har givet Udtryk.

Nu siger det ærede Medlem, at Venstre kan takke sig selv for, at vi ikke har Valgloven af 1915 i forbedret Skikkelse. I den Anledning fremsatte det ærede Medlem saa forskellige historiske Betragtninger. Der er nu det ved det ærede Medlem, naar han er Historiker, at han kaster altid sin egen Farve over Begivenhederne,

passerer uden Bemærkninger det, som i dette historiske Billede ikke passer ham, og trækker visse Hovedlinier, som netop giver Sagen det Fysiognomi, han ønsker, den skal have, op. Det har han ogsaa gjort ved denne Lejlighed. Ser jeg efter, hvad mit Partis Ordfører, afdøde Sigurd Berg, har udtalt om de Forhandlinger, som fandt Sted i Vinteren 1919—20, saa faar jeg et andet Billede af det Kendskab, som andre Partier havde til det Forslag, som først fremkom officielt efter Paaske-dagene, end det, som det ærede Medlem Hr. Borgbjerg her har givet.

Det ærede Medlem siger, at i Overensstemmelse med, hvad jeg har sagt ved Finanslovbehandlingen om de Muligheder, der er for under den nuværende Partideling her i dette høje Ting at gennemføre Sager, maa Konsekvensen af de Konservatives Stilling til dette Forslag være, at det er uigen-nemførligt. Men ogsaa her indskrænker det ærede Medlem sig til at citere et Stykke af en Udtalelse, naturligvis fordi dens Helhed ikke passer ham. Thi det, jeg sagde, var dette, at ganske vist maa det naturligvis være et Grundprincip, hvor Talen er om et fortsat Samarbejde igennem en Periode mellem to Partier, at man maa se at komme overens om Sagerne, og hvor man ikke kan det, maa man lade Opgavens Løsning ligge, men, føjede jeg med det samme til, dette hindrer naturligvis ikke, at der kan foreligge Forhold, som gør det tvungende nødvendigt ud fra et bestemt Partis Opfattelse at naa til en Ordning paa et eller andet Omraade, og i saa Tilfælde maa denne Regel naturligvis sættes til Side. Og jeg nævnte under Finanslovdebatten Eksempler paa, at dette ogsaa har fundet Sted under det Samarbejde, som siden 1920 har fundet Sted mellem Venstre og det konservative Folkeparti, og det har kunnet ske, fordi begge Partier har været i Besiddelse af tilstrækkelig politisk Kultur til at skønne, hvilke politiske Konsekvenser saadant burde medføre eller ikke burde medføre.

Derfor skal det ærede Medlem slet ikke være saa forskrækket i den Anledning, han bør tage Mod til sig og søge at realisere noget af det, som han igen her i Dag har sagt om hans og hans Partis Kærlighed. Men det ærede Medlem skulde meget hellere i denne Forbindelse, i det Afsnit af sin Tale, hvori han beskæftigede sig med den nuværende Valgordnings Tilblivelse og dens Forhistorie, have holdt sig til det, som var Hovedsagen, og som overhovedet førte ind paa Omtalen af dette Spørgs-